

ELS GRAUS DE L'ADJECTIU

❖ POSITIU

Bonus, -a, -um

Gravis, -e

Sapien, -ntis

Felix, -cis

❖ COMPARATIUS

COMPARATIUS D'INFERIORITAT *minus..... quam*

COMPARATIUS D'IGUALTAT *tam quam*

Tam malum est habere nummos, non habere quam malum est.

Tam malum est audere semper, quam malum est semper pudor.

Tam malum est tacere multum, quam malum est multum loqui.

Tam malum est foris amica, quam malum est uxor domi.

FLORUS, Poemes, 9

COMPARATIUS DE SUPERIORITAT:

Albus, -a, -um > alb-ior, alb-ius

Levis, -e > lev-ior, lev-ius

Amans, -ntis > amant-ior, -ius

Ferox, -cis > ferocior, -ius

SINGULAR

	Masculí-femení	Neutre
NOMINATIUS	Levior	Levius
ACUSATIUS	Leviorem	Levius
GENITIUS	Levioris	Levioris
DATIUS	Leviori	Leviori
ABLATIUS	Leviore	Leviore

PLURAL

	Masculí-femení	Neutre
NOMINATIUS	Leviores	Leviora
ACUSATIUS	Leviores	Leviora
GENITIUS	Leviorum	Leviorum
DATIUS	Levioribus	Levioribus
ABLATIUS	Levioribus	Levioribus

El segon terme de la comparació va precedit de *quam* . Tan el primer com el segon terme de la comparació estan en el mateix cas.

Dolor animi **gravior** est **quam dolor corporis**

El segon terme de la comparació va en ablatiu, sense anar precedit de cap partícula o preposició.

Tua consilia sunt nobis **clariora luce**

❖ SUPERLATIU

Albus, -a, -um > albissimus, albissima, albissimum

Levis, -e > levissimus, levissima, levissimum

Amans, -ntis > amantissimus, -a, -um

Ferox, -cis > ferocissimus, -a, -um

Però :

els adjectius, el masculí dels quals acabi en –er, fan el superlatiu: -errimus, -a, -um
Pulcher, pulchra, pulchrum > pulcherrimus, -a, -um

Els adjectius acabats amb el sufix –illis, -e, fan el superlatiu: -illimus, -illima, -illimum
Difficilis, -e > difficillimus, -a, -um

El segon terme del superlatiu pot expressar-se de tres maneres diferents:

En genitiu: **Omnium gallorum fortissimi** sunt Belgae.

E/ Ex + Ablatiu: **Acerrimus ex omnibus sensibus** est sensus vivendi

Apud o inter + acusatiu : **Croesus inter reges opulentissimus** fuit

❖ Comparatius i superlatius irregulars

	COMPARATIUM	SUPERLATIU
Bonus, -a, -um	melior, melius	optimus, -a, -um
Malus, -a, -um	peior, peius	pessimus, -a, -um
Magnus, -a, -um	maior, maius	maximus, -a, -um
Parvus, -a, -um	minor, minus	minimus, -a, -um

COMPARATIUS I SUPERLATIUS

- ◆ Escriviu el comparatiu i el superlatiu de tots aquests adjectius:

amarus, -a, -um	_____	_____
amplus, a, um	_____	_____
audax, -cis	_____	_____
dulcis, -e	_____	_____
fidus, -a, um	_____	_____
formosus, -a, -um	_____	_____
felix, -icis	_____	_____
fortis, e	_____	_____
firmus, a, um	_____	_____
notabilis, e	_____	_____
pulcher, -chra, -chrum	_____	_____

- ◆ En llatí, el segon terme de la comparació que pot portar un adjectiu comparatiu de superioritat es pot construir de dues maners. Per recordar-les, fixeuvos en l'exemple que se us dona

Tullus Hostilius ferocior **quam Romulus** fuit.
Tullus Hostilius ferocior **Romulo** fuit.

Britanni horridiores **quam Galli** sunt. (Gallus, -i)

Tunc Roma validior **quam finitimae civitates** erat. (finitimus, -a ,um ; civitas, civitatis f.)

Plautus scriptor antiquior **Cicerone** fuit (Cicero, -onis m.)

- ◆ En llatí, el complement que pot portar un adjectiu en grau superlatiu es pot construir de tres maners. Fixeu-vos en els dos conjunts de frases que hi ha tot seguit, en els quals n'hi ha una de resolta. A continuació, resolcu les altres a partir dels mots que hi ha entre parèntesis.

Roma est elegantissima **omnium civitatum** (omnis, -e ; civitas, civitatis f.)

Roma est elegantissima ex _____ (omnis, -e ; civitas, civitatis f.)

Roma est elegantissima inter _____ (omnis, -e ; civitas, civitatis f.)

Vergilius est notissimus _____ (Latinus, -a, -um ; scriptor, -oris m.)

Vergilius est notissimus ex _____ (Latinus, -a, -um ; scriptor, -oris m.)

Vergilius est notissimus inter _____ (Latinus, -a, -um ; scriptor, -oris m.)

Imitant la frase que se us dóna com exemple, completeu els espais buits amb la forma correcta dels mots que hi ha entre paréntesis

Ex populis omnibus sunt bellicosissimi Britanni.

Ex omnibus deis _____ . (ferox, -cis ; Neptunus, -i m.)

Ex _____ est celeberrimus Vergilius. (Romanus, -a, -um ; poeta, -ae m.)

Ex omnibus magistratibus _____ maximi consules. (sum, fui, -----)

Ex honoribus militaribus est _____. (magnus, -a, -um ; triumphus, -i m.)

Analitzeu i traduïu

Numa Pompilius non minus civitati profuit quam Romulus (Eutropi)

Apud Helvetios longe nobilissimus fuit Orgetorix (Cèsar)

Exercitus lingua quam manu promptior erat (Sal-lusti)

Concordia maxima, minima avaritia erat (Sal-lusti)

Nihil est tam simile morti quam somnus (Ciceró)

Tulus Hostilius ferocior fuit Romulo. (T. Livi)

Ira et avaritia imperio potentiores erant. (T. Livi)

Nihil est virtute formosior (Ciceró)

Melior est tuta pax quam sperata victoria (T. Livi)

Eloquentia res est ex omnibus difficillima (Ciceró)

Fructuosior est adulescentia liberorum, sed infantia dulcior (Sèneca)

ELS GRAUS DE L'ADVERBI

POSITIU	COMPARATIU	SUPERLATIU
Prudenter "prudentment"	prudētius " més prudentment "	prudētissimē " molt prudentment"
lente " lentament"	lentius " més lentament"	lentissimē " molt lentament"

◆ Escriviu el comparatiu i el superlatiu de tots aquests adverbis:

amare	_____	_____
ampliter	_____	_____
audaciter	_____	_____
dulciter	_____	_____
fideliter	_____	_____
formose	_____	_____
feliciter	_____	_____
fortiter	_____	_____
firme (firmiter)	_____	_____
notabiliter	_____	_____
pulchre	_____	_____

Llegiu atentament el text següent. Sense utilitzar el diccionari proposeu una traducció:

El corb i la guineu

Uulpes callidissima est omnium animalium. Quondam coruus in altissima arbore sedebat et in ore caseum tenebat. Uulpes caseum uidet et ad arborem appropinquat et dicit: " Amice corue, tu auis fortunatissima es. Tu pulchrior quam pauo et nigrior quam nox es. Tuus fulgor maior auri splendore est. Tu suauem uocem habes, tu felicior ceteris auibus es". Coruus, laetus et beatus, uulpis laudes audit., os aperit et uocem dat. Caseus ex ore cadit et uulpes gratissimum caseum inuenit. Tunc dicit: "Tu stultior ceteris animalibus es".

Adaptat de Fedre, *Fabulae*

a) Reescriuiu els comparatius i superlatius que tinguin segon terme. En cadascuna de les oracions reescrites expresseu el segon terme de totes les maneres possibles.

Analitzeu i traduïu els textos següents:

La bellesa de la Campània

Omnium non modo Italiae, sed toto orbe terrarum pulcherrima Campaniae plaga est. Nihil mollius caelo [est]: denique bis floribus uernat. Nihil uberius solo [est]: ideo Liberis Cererisque certamen dicitur. Nihil hospitalius mari [est]: hic [sunt] illi nobiles portus Caieta, Misenus [...] Hic amicti uitibus [sunt] montes Gaurus, Falernus, Massicus et pulcherrimus omnium Vesuius.

FLORUS, *Gestes dels romans*, Epitoma.

NOTES: *ideo Liberis Cererisque certamen dicitur*: 'per això diuen que Líber [Bacus, déu del vi] i Ceres [deessa de l'agricultura, en especial dels cereals] hi rivalitzen.

La mort dels Escipions

Anno octauo postquam in Hispaniam uenerat Cnaeus Scipio, undetricesimo post fratris mortem, est interfectus. Luctus ex morte eorum non Romae maior quam per totam Hispaniam fuit.

TIT LIVI, *Ab urbe condita*, 25,36,14

Romae és un locatiu " a Roma"

Dos germans gals en l'exèrcit de Cèsar

Erant apud Caesarem in equitum numero Allobroges II fratres, Roucillus et Egus, Adbucilli filii, qui principatum in civitate multis annis obtinuerat, singulari virtute homines, quorum opera Caesar omnibus Gallcis bellis optima fortissimaque usus erat. CÉSAR, *De bello civile*, III 59

Roucillus, -i: "Roscil".

Egus, -i: "Aegus".

Adbucillus, -i: "Adbucil"

Allobroges, -um "Al·lòbrogues " (tribu gal·la)